

заможните занаятчии, предъ видъ на факта, че и най-слабитъ изъ между занаятчийското съсловие—калфитъ и чирацитъ—се нуждаятъ отъ особени грижи и покровителствени мърки, които не влизатъ въ рамкитъ на общото работническо законодателство. Специални институти, специални законодателни мърки, които защищаватъ всички работящи въ занаятчийството (господари, калфи и чираци), и ги подпомагатъ отдѣлно, като работящи въ занаятитъ, сж тѣсно свързани и съ демократическитъ тенденции на времето. Заедно съ това необходимо е да се взематъ такива мърки за защита на нашето занаятчийство, които сж решителни фактори за материалното и духовно развитие на занаятчийтъ, калфитъ и чирацитъ и които ще останатъ вѣчни. Тия мърки целятъ да дадатъ на всички работящи въ занаятчийството технически усвършенствувания и модерни начини за работа въ занаята. ефтинъ и леснодостъпенъ кредитъ, търговски познания и професионално образование, да развиятъ най-широко кооперативното дѣло между занаятчийтъ и т. н. Едновременно съ това тия мърки целятъ да отклонятъ занаятчийтъ отъ изключителната помощъ отъ страна на държавата и имъ посочатъ и на самопомощта, като се взематъ подъ внимание и промѣнитъ въ областта на занаятчийското производство, безъ да се противоречи на интереситъ на обществото и безъ да се спъва обществения прогресъ.

Тия мърки сж общи за всички работящи въ занаятитъ, защото между работодателя—майсторъ и работника—калфа и чиракъ—не сжествува голѣмо принципиално различие. Поради малкия размѣръ на занаятчийското предприятие и незначителнитъ капиталы, потрѣбни въ него, чиракътъ и калфата сж бждещитъ майстори: тѣ почти презъ цѣлия си животъ хранятъ надежда да станатъ самостоятелни майстори, и опитътъ почти винаги оправдава тая имъ мечта.

Тия съвременни мърки за подкрепване на нашитъ занаяти се схванаха своевременно най-добре отъ нѣколцина икономисти. Презъ 1910 година нашиятъ законодатель, изхождайки отъ началото, че нашитъ занаяти сж жизнеспособни и че може да имъ се помогне само съ срѣдства, които сж въ хармония съ съвременното икономическо развитие на

занаятчийството, внесе въ Народното събрание единъ новъ законопроектъ съ обширна мотивировка за подпомагане на нашето занаятчийство. Камарата гласува тоя законопроектъ, който стана на 21. IV. 1910 г. „законъ за организиране и подпомагане на занаятитъ“, допълненъ съобразно исканията на занаятчийтъ, съ законъ отъ 13. V. 1925 г. Съ прокаранитъ така за пръвъ пжтъ рационални мѣроприятия, които сж отъ общовъзпитателенъ и културенъ характеръ и не спжватъ техническия прогресъ, се целѣше рационална подкрепа на нашето занаятчийство,

Въ изпълнение на тая система отъ мърки, държавата и другитъ обществени институти полагатъ грижа на първо мѣсто за развитие на професионалното образование, като се подготви младото поколѣние—бждещитъ граждани—къмъ практическия животъ, къмъ пласиране въ работа за повишение произволителността на народния трудъ, а не и къмъ създаване на кандидати за чиновници. Получаването на добра професионална подготовка се явява особена важна за младежитъ, бждещи занаятчии, понеже занаятчийския трудъ е трудъ индивидуаленъ. Сжщо така полагатъ се грижи, за да може да се подготвятъ чрезъ професионалното образование младежитъ отъ двата пола къмъ самостоятеленъ практически животъ и да се създадатъ условия за тѣхното сносно материално благосъстояние.

За тая целъ, за да може да се засили професионалното образование у насъ, създаде се „законъ търговско-промишленото образование“ отъ 9 юлий 1924 год., споредъ който законъ промишленитъ училища се раздѣлятъ на:

а) практически, на които курсътъ на учението трае три или четири години изключително професионалната практика и въ началния класъ, на които се приематъ млади свършили прогимназия; б) срѣдни, на които курсътъ на учението продължава четири или петъ години и 3 до 6 месеци професионална практика; като въ тѣхъ се приематъ младежи съ завършено прогимназиално образование, и две или три години и 3 до 6 месеци професионална практика, като въ тѣхъ се приематъ свършили VI класъ; в) допълнителни практически училища, задължителни за всички работилници и служащи отъ 14 до 21 годишна въз-